

Nr 3

*Konstitutionsutskottets utlåtande i anledning av motion om viss
ändring av direktiven för 1958 års utredning kyrka—
stat.*

I den till konstitutionsutskottet hänvisade motionen nr 630 i andra kammaren av herr *Johansson* i Stockholm *m. fl.* föreslås, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om sådana ändrade direktiv för 1958 års utredning kyrka—stat, att utredning rörande genomförandet av kyrkans skiljande från staten och andra åtgärder för trygandet av religionsfriheten kommer att ingå i de sakkunnigas uppdrag.

Beträffande motiveringen får utskottet hänvisa till motionen.

Riksdagen hemställde år 1956 i skrivelse (nr 381) till Kungl. Maj:t om en allsidig och förutsättningslös utredning av frågan om den framtida gestaltningen av förhållandet mellan staten och svenska kyrkan.

I konstitutionsutskottets till grund för riksdagsskrivelsen liggande utlåtande (nr 17) underströk utskottet, att huvudsyftet med utredningen borde vara att framlägga material för ett framtida ställningstagande till frågan om statens och svenska kyrkans relationer till varandra. Utredningen borde därför vara förutsättningslös i den meningen, att den icke tog sikte på vare sig fortsatt organisatoriskt samband mellan staten och kyrkan eller upplösning av detta samband. Utskottet uttalade vidare, att det fann de med frågan sammanhängande problemen så invecklade och ömtåliga, att deras sakliga behandling måste gagnas av att starka meningsbrytningar inte pågick samtidigt som utredningen arbetade.

Utskottet förklarade sig väl medvetet om att en utredning rörande statens och kyrkans inbördes förhållande och de överblickbara konsekvenserna av en omgestaltning av detta förhållande kom att bli omfattande och mödosam. Bland de detaljproblem som kom att aktualiseras vid utredningen nämnde utskottet i första hand den avveckling eller omgestaltning av kyrkliga organ, som skulle bli en följd av att de organisatoriska banden mellan staten och kyrkan upplöstes.

Beträffande uppläggningsarbetet framhöll utskottet, att en inventering av hittills gjorda undersökningar först torde böra företagas. I anslutning därtill borde enligt utskottets mening de principiella synpunkter på förhållandet mellan stat och kyrka, som framförts under de senare årens debatt, redovisas och granskas.

Med anledning av riksdagsskrivelsen tillkallades inom ecklesiastikdeparte-

mentet enligt Kungl. Maj:ts den 10 januari 1958 givna bemyndigande sakkunniga för att utföra en första etapp av den sålunda av riksdagen begärda utredningen. De sakkunniga har antagit benämningen 1958 års utredning kyrka—stat. Enligt utredningens direktiv, som ansluter sig till utskottets i utlåtandet gjorda uttalanden, har de sakkunniga att utföra ett förberedelse- och planläggningsarbete och sedan detta arbete fullgjorts i sådan omfattning, att det utgör en lämplig grundval för utredningens fullföljande i andra former anmäla detta förhållande. Enligt vad departementschefen uttalat i direktiven torde ärendet därefter ånyo böra prövas av Kungl. Maj:t för beslut om det fortsatta utredningsarbetet.

Den nu pågående utredningen av frågan om den framtida gestaltningen av förhållandet mellan staten och svenska kyrkan bör enligt de sakkunnigas direktiv vara förutsättningslös. Den tager sålunda icke sikte på vare sig fortsatt organisatoriskt samband mellan staten och kyrkan eller upplösning av detta samband. Då någon ändring av dessa direktiv enligt utskottets mening icke bör ifrågakomma, får utskottet hemställa,

att motionen II: 630 icke måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 28 februari 1962

På konstitutionsutskottets vägnar:

TORSTEN ANDERSSON

Närvarande:

från första kammaren: herrar Torsten Andersson, Damström, Georg Pettersson, Kronstrand, Erik Olsson, Enarsson, Isacson och Billman; samt

från andra kammaren: herrar Spångberg, Andersson i Linköping, von Friesen, Adamsson, Nilsson i Östersund, Hammar, Braconier, Henningsson*, Svenungsson och Larsson i Borrby.

* Ej närvarande vid justeringen.

Reservation

av herr *Spångberg*.